ISSN 2454-0501

Ľubietovské noviny

Ročník VIII. • Číslo 4 • December 2024

ŠTVRŤROČNÍK VYDÁVANÝ OBCOU ĽUBIETOVÁ PRE LEPŠIU INFORMOVANOSŤ OBČANOV

Vážení spoluobčania!

Dovoľte mi prihovoriť sa Vám v čase najkrajších sviatkov pokoja, lásky a porozumenia.

Prichádza koniec roka a s ním najkrajšie sviatky. Najprv musíme zvládnuť predvianočný zhon, aby sme si ich zaslúžili. Čím som starší, tak viac vnímam to, že sa sviatky zmenili z duchovných na komerčné. Naháňame sa za darčekmi, za plným stolom, pečenie a upratovanie nás mení na ponáhľajúcich sa ľudí bez úsmevu. Skrátka chceme, aby tie naše Vianoce boli dokonalé. Ale Vianoce budú dokonalé len vtedy, keď ich strávite v kruhu najbližších, s usmiatymi ľuďmi, kde láska a porozumenie zasadne spolu s Vami za štedrovečerný stôl.

Preto Vám želám pokojné požehnané sviatky v kruhu najbližších, aby porozumenie a láska vládla vo Vašich rodinách. A želám Vám aj to, aby sa atmosféra Vianoc neskončila pri štedrovečernom stole, ale aby vydržala po celý rok 2025.

Ing. Pavel Zajac, starosta

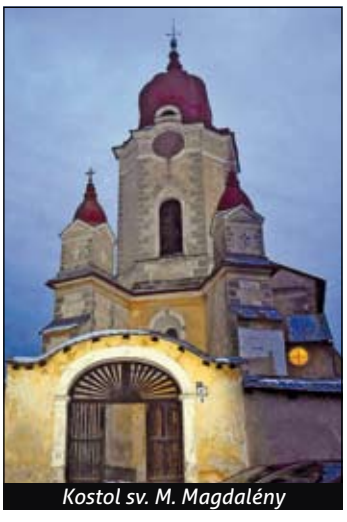
Benefičný koncert v Rím.-kat. kostole sv. Magdalény v Ľubietovej

24. november 2024

Výťažok z koncertu bude venovaný na obnovu Kostola sv. M. Magdalény a poškodeného hradobného múru. Na koncerte účinkovali Milena Čief Mayer, Michaela Kukurová, Stanislav Matis, Magdaléna Matisová, Denisa Gibalová Kabáčová, Zdenko Husárik, Róbert Ragan a ďalší účinkujúci.

Koncertné vystúpenie

Kostol sv. M. Magdalény

Poďakovanie pána farára M. Uhríka účinkujúcim

Poškodený hradný múr

Príhovor šéfredaktorky

Milí naši čitatelia,

v poslednú adventnú nedeľu všetci zapálime štvrtú sviečku, ktorá nám pripomenie, že sa nachádzame pred najkrajšími dňami, ktoré počas roka prežívame. Vianočné sviatky sú obdobím, na ktoré netrpezlivo všetci čakáme, lebo ich nálada a výnimočnosť nás napĺňajú pocitmi šťastia a harmónie. Atmosféra najkrajších dní v roku je neopakovateľná a čaro Vianoc sa nedá ničím nahradiť ani napodobniť. Napriek dospelosti, v každom z nás drieme kúsok malého dieťaťa, ktoré netrpezlivo čaká na pripravený štedrovečerný stôl, trblietavý stromček, milé prekvapenia...

Sviatočný čas pomaličky vchádza do našich domácností, prináša prívetivosť, láskavosť i pohodu. Rada by som vám preto v mene mojom, ako aj v mene členiek redakčnej rady, zaželala príjemné a požehnané sviatky plné vzájomného porozumenia, lásky a spokojnosti. V dušiach nech sa vám rozhorí pokoj a nech srdcia naplní pohoda, neha a nekonečná radosť. Prežite nadchádzajúce dni v zdraví a pozitívnych vyhliadkach do nasledujúceho roka.

Milí spoluobčania, čitatelia, prajem Vám všetkým v mene redakčnej rady ešte raz požehnané a príjemné prežitie Vianočných sviatkov, nech ticho a čaro Vianoc Vás všetkých naplní pravým pokojom, radosťou, láskou, zdravím a božím požehnaním po celý nový rok.

Jana Majerová

Výpis uznesení zo 17. zasadania obecného zastupiteľstva dňa 12. septembra 2024

Prítomní poslanci: Ing. Marián Benka, Peter Černák, Ing. Pavol Čuba, Bc. Jana Majerová, Peter Kováč, Miloš Sauka, Ing. Peter Sedláček, Bc. Zdenko Urva, Pavel Zajac
Ospravedlnený:
Hlavný kontrolór: Pavol Šimun
Za občanov: 0

OcZ 17 – 1/2024 Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová schvaľuje program zasadnutia obecného zastupiteľstva podľa pozvánky. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.

OcZ 17 – 2/2024 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová určuje Zuzanu Kútnu za zapisovateľku zápisnice, Petra Kováča a Ing. Pavla Čubu za overovateľov zápisnice. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.

OcZ 17 – 3/2024 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová volí návrhovú komisiu v zložení: Ing. Peter Sedláček predseda ,Ing. Marián Benka člen, Bc. Zdenko Urva člen. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.

OcZ 17 – 4/2024 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová schvaľuje VZN obce Ľubietová č. 1/2024, ktorým sa dopĺňa VZN obce Ľubietová č. 87/2009 o číslovaní stavieb a o označovaní ulíc a iných verejných priestranstiev, v zmysle predloženého návrhu.Za: Ing. Marián Benka, Peter Černák, Ing. Pavol Čuba, Ing. Peter Sedláček, Bc. Zdenko Urva, Pavel Zajac. Proti: Bc. Jana Majerová. Zdržal sa: Peter Kováč, Miloš Sauka

OcZ 17 – 5/2024 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová schvaľuje VZN obce Ľubietová č. 2/2024, ktorým sa dopĺňa VZN obce Ľubietová č. 1/2023 Prevádzkový poriadok pre pohrebisko – cintoríny v obci Ľubietová, v zmysle predloženého návrhu. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.

OcZ 17 – 6/2024 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová schvaľuje
1. Územný plán obce Ľubietová – Zmeny a doplnky č. 3
2. Spôsob prerokovania návrhu Územného plánu obce Ľubietová – Zmeny a doplnky č. 3 a rozhodnutie o námietkach a pripomienkach vznesených pri jeho prerokovaní.
3. VZN obce Ľubietová č. 3/2024, ktorým sa dopĺňa VZN obce Ľubietová č. 23/2003 o záväzných častiach územného plánu obce Ľubietová, v zmysle predloženého návrhu – Záväzná časť Územného plánu obce Ľubietová – zmeny a doplnky č. 3.
Za: Ing. Marián Benka, Peter Černák, Ing. Pavol Čuba, Bc. Jana Majerová, Miloš Sauka, Ing. Peter Sedláček, Bc. Zdenko Urva, Pavel Zajac. Zdržal sa: Peter Kováč. Uznesenie bolo prijaté.

OcZ 17 – 8/2024 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová schvaľuje navýšenie dotácie z rozpočtu obce Ľubietová na rok 2024 pre FK Baník Ľubietová o 2 000,-€ na:
- organizovanie majstrovských futbalových stretnutí riadených ObFZ Banská Bystrica, oprava kosačky, nákup a pripojenie čerpadla na polievanie trávnika, obnova trávnika. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.

OcZ 17 – 9/2024 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová ***I/ berie na vedomie***
návrh na zmenu rozpočtu obce Ľubietová vykonaním rozpočtového opatrenia č. 8/2024 podľa § 14 ods. 2 písm. a), b), c) a d) zákona č. 583/2004 Z. z., konkrétne presun rozpočtovaných prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu, povolené prekročenie príjmov a výdavkov a povolené prekročenie a viazanie finančných operácií podľa predloženého návrhu:

	Úprava príjmov o:	Úprava výdavkov o:
Bežné	9 444,00	22 948,00
Kapitálové	50,00	4 885,00
Finančné operácie	6 385,00	0,00
Spolu	**15 879,00**	**27 833,00**

II/ schvaľuje
zmenu rozpočtu obce Ľubietová vykonaním rozpočtového opatrenia č. 8/2024 podľa § 14 ods. 2 písm. a), b), c) a d) zákona č. 583/2004 Z. z., konkrétne presun rozpočtovaných prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu, povolené prekročenie príjmov a výdavkov a povolené prekročenie a viazanie finančných operácií podľa predloženého návrhu:

	Úprava príjmov o:	Úprava výdavkov o:
Bežné	9 444,00	22 948,00
Kapitálové	50,00	4 885,00
Finančné operácie	6 385,00	0,00
Spolu	**15 879,00**	**27 833,00**

Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.

OcZ 17 – 10/2024 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová **A. berie na vedomie** žiadosť, podanú Ondrejom Mikulášom, trvale bytom Bernolákova 6129/43, Banská Bystrica, o odpredaj pozemku v k. ú. Ľubietová parc. KN C 1267/4, trvalo trávny porast, o výmere 679 m².
B. konštatuje, že pozemok je v dlhoročnom užívaní žiadateľa a tvorí prístup k rodinnému domu súpisné číslo 455
C. súhlasí so zverejnením zámeru na odpredaj pozemku v k. u. Ľubietová a to parcely KN C 1267/4, trvalo trávny porast, o výmere 679 m², podľa § 9a ods. 8 písm. e) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov, ako dôvody hodné osobitného zreteľa, za cenu stanovenú znaleckým posudkom.
Žiadosť bude opätovne prerokovaná po zverejnení zámeru obce na odpredaj.
Za: Ing. Marián Benka, Peter Černák, Ing. Pavol Čuba, Bc. Jana Majerová, Peter Kováč, Ing. Peter Sedláček, Bc. Zdenko Urva, Pavel Zajac
Zdržal sa: Miloš SaukaUznesenie bolo jednomyseľne prijaté.

OcZ 17 – 11/2024 - Obecné zastupiteľstvo obce **A. berie na vedomie** žiadosť, podanú Petrom Vidom, trvale bytom Bernolákova 6024/52, Banská Bystrica, o odpredaj častí pozemkov v k. ú. Ľubietová parc. KN E 3470, trvalo trávny porast, o výmere 6892 m² a KN E 3514, lesný pozemok, o výmere 71055 m².
B. konštatuje, že pozemky susedia s nehnuteľným majetkom žiadateľa parcela KN C 1360, lesný pozemok, o výmere 197 m² a rekreačnou chatou súpisné číslo 660
C. súhlasí so zverejnením zámeru na odpredaj častí pozemkov v k. ú. Ľubietová a to parciel KN E 3470, trvalo trávny porast, o výmere 6892 m² a KN E 3514, lesný pozemok, o výmere 71055 m², podľa § 9a ods. 8 písm. e) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov, ako dôvody hodné osobitného zreteľa, za cenu stanovenú znaleckým posudkom.
Žiadosť bude opätovne prerokovaná po vypracovaní geometrického plánu, znaleckého posudku a zverejnení zámeru obce na odpredaj novovytvorených parciel. Proti: Ing. Marián Benka, Peter Černák, Ing. Pavol Čuba,Bc. Jana Majerová, Peter Kováč, Miloš Sauka, Ing. Peter Sedláček, Bc. Zdenko Urva, Pavel Zajac. Uznesenie nebolo prijaté.

OcZ 17 – 12/2024 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová **A. berie na vedomie** žiadosť Michala Mertu, trvale bytom J. J. Kmeťa 506/90, Ľubietová, o odkúpenie pozemku v k. ú. Ľubietová, parc. KN C 575/4, trvalo trávny porast, o výmere 2126 m²
B. konštatuje, že pozemok bezprostredne nehraničí s nehnuteľným majetkom vo vlastníctve žiadateľa
C. súhlasí s vypracovaním znaleckého posudku, ktorý bude slúžiť ako podklad k vyhláseniu verejnej obchodnej súťaže Proti: Ing. Marián Benka, Peter Černák, Ing. Pavol Čuba, Bc. Zdenko Urva Zdržal sa: Bc. Jana Majerová, Peter Kováč, Miloš Sauka, Ing. Peter Sedláček, Pavel Zajac**.** Uznesenie nebolo prijaté

OcZ 17 – 13/2024 - Obecné zastupiteľstvo **A. odvoláva**doterajších členov Rady školy ZŠ s MŠ T.G.Masaryka Ľubietová za zriaďovateľa Obec Ľubietová **, B. volí** členov Rady školy ZŠ s MŠ T.G.Masaryka Ľubietová za zriaďovateľa Obec Ľubietová v zložení Bc. Jana Majerová, Peter Kováč, Pavel Zajac ml; Ing. Pavel Zajac. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.

Výpis uznesení z 18. zasadania obecného zastupiteľstva dňa 2. decembra 2024

Prítomní poslanci: Ing. Marián Benka, Peter Černák, Ing. Pavol Čuba, Peter Kováč, Miloš Sauka, Ing. Peter Sedláček, Bc. Zdenko Urva, Pavel Zajac
Ospravedlnený: Bc. Jana Majerová
Hlavný kontrolór: Pavol Šimun
Za občanov: 1

OcZ 18 – 1/2024 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová schvaľuje program zasadnutia obecného zastupiteľstva podľa pozvánky. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.
OcZ 18 – 2/2024 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová určuje Zuzanu Kútnu za zapisovateľku zápisnice, Petra Kováča a Petra Černáka za overovateľov zápisnice. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.
OcZ 18 – 3/2024 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová volí návrhovú komisiu v zložení: Pavel Zajac predseda, Miloš Sauka člen, Ing. Peter Sedláček člen. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.
OcZ 18 – 4/2024 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová berie na vedomie správu o plnení uznesení predloženú hlavným kontrolórom obce. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.

OcZ 18 – 5/2024 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová schvaľuje VZN obce Ľubietová o určení miesta a času zápisu dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky, do 1 ročníka ZŠ s MŠ Ľubietová, v zmysle predloženého návrhu. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.

OcZ 18 – 6/2024 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová schvaľuje VZN obce Ľubietová – Komunitný plán sociálnych služieb obce Ľubietová na roky 2024 - 2029, v zmysle predloženého návrhu. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.

OcZ 18 – 7/2024 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová schvaľuje Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce Ľubietová, v zmysle predloženého návrhu. . Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.

OcZ 18 – 8/2024 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová schvaľuje členov vyraďovacej komisie v zmysle prijatých Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom obce Ľubietová a to v zložení :Ing. Marián Benka, predseda komisie. Ing. Monika Fischerová, Miloš Sauka, člen komisie, Zuzana Majerová, člen komisie
Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.

OcZ 18 – 9/2024 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová schvaľuje ***použitie prostriedkov rezervného fondu na bežné výdavky***, *konkrétne na:*
zakúpenie výpočtovej techniky vo výške 2 539,- €
zakúpenie licencii k výpočtovej technike vo výške 291,- €
údržbu riadiaceho systému ČOV vo výške 6 683,- €
odmena dohoda za opravu šatní v KD vo výške 1 704,- €
zakúpenie materiálu na opravu šatní v KD vo výške 550,- €
Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.

OcZ 18 – 10/2024 Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová
I/ berie na vedomie
návrh na zmenu rozpočtu obce Ľubietová vykonaním rozpočtového opatrenia č. 9/2024 podľa § 14 ods. 2 písm. a), b), c) a d) zákona č. 583/2004 Z. z., konkrétne presun rozpočtovaných prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu, povolené prekročenie príjmov a výdavkov a povolené prekročenie a viazanie finančných operácií podľa predloženého návrhu:

	Úprava príjmov o:	Úprava výdavkov o:
Bežné	134 634,00	171 314,00
Kapitálové	350,00	- 4 035,00
Finančné operácie	52 502,00	0,00
Spolu	**187 486,00**	**167 279,00**

II/ schvaľuje
zmenu rozpočtu obce Ľubietová vykonaním rozpočtového opatrenia č. 9/2024 podľa § 14 ods. 2 písm. a), b), c) a d) zákona č. 583/2004 Z. z., konkrétne presun rozpočtovaných prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu, povolené prekročenie príjmov a výdavkov a povolené prekročenie a viazanie finančných operácií podľa predloženého návrhu:

	Úprava príjmov o:	Úprava výdavkov o:
Bežné	134 634,00	171 314,00
Kapitálové	350,00	- 4 035,00
Finančné operácie	52 502,00	0,00
Spolu	**187 486,00**	**167 279,00**

Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.

OcZ 18 – 11/2024 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová schvaľuje Správu o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach za školský rok 2023/2024 . Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.

OcZ 18 – 12/2024 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová schvaľuje Dohoda o zriadení spoločného školského obvodu s obcou Povraznik. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.

Zuzana Kútna

Skúste jogu

Kľaknite si na kolená, ktoré sú mierne od seba. Dlane položte na kolená. Zhlboka s a nadýchnite, vypnite hruď aj krk dopredu, zakloňte hlavu, otvorte ústa a vyplazte jazyk tak, aby ste sa jeho špičkou dostali čo najbližšie k brade. Zároveň roztiahnite prsty na rukách a doširoka otvorte oči. Chvíľu vydržte, potom vydýchnite s hlasným áááá. Opakujte tri až šesťkrát.

Komunálny odpad ako ďalej?

Tí, čo bežne sledujú správy vedia, že úprava zmesového komunálneho odpadu pred skládkovaním je téma posledných minimálne 5 rokov. Zberové spoločnosti investujú do technológií, my strašíme občanov o koľko sa nám bez separovania zdvihne poplatok za komunálny odpad a naši legislatívci vymýšľajú zmeny zo dňa na deň.

Teraz však nechcem riešiť chaos v štáte, ale pozrime sa bližšie na naše konkrétne problémy s komunálnym odpadom. Tým, že sme znížili cyklus vývozu na dva týždne, klesol nám vyprodukovaný odpad približne o 50 ton ročne. Obec pre získanie prehľadu o tom, koľko dokáže vyprodukovať štvorčlenná rodina zmesového komunálneho odpadu pri dobrej separácii, urobila pokus s desiatimi rodinami. Výsledkom bola skutočnosť, že pri separovaní štvorčlenná domácnosť naplní malú kukanádobu za mesiac, a to aj v prípade, že tam dáva popol z uhlia. Ako správne niektorí namietali, je problém s plienkami pri malých deťoch a seniooroch. Ako sa ukázalo, nie je problém ani so zápachom, lebo okrem plienok by v kukanádobe nemali byť ani zvyšky jedla, ani iné veci, ktoré by zapáchali. Preto je na mieste otázka, prečo niektorým nestačí jedna kukanádoba pri dvojtýždňovom cykle. Prečo zopár ľudí má väčšiu ako 110 litrovú kukanádobu?

Odpoveď je jednoduchá – lebo neseparujú alebo do kukanádob dávajú niečo, čo tam nemá byť. Teraz je na mieste otázka, majú tí, čo poctivo separujú, doplácať na tých, ktorí to celé ignorujú? Je táto komunita občanov ochotná nahlas si navzájom povedať, že časť občanov dopláca na ignorantov celého tohto procesu? Z tohto dôvodu navrhujem usporiadať systém. Najprv označíme všetky kukanádoby, ktoré sa budú vyvážať. Mali by to byť 110 litrové kukanádoby na jednu nehnuteľnosť. Ak chcete mať 240 litrovú kukanádobu, alebo dve kukanádoby, poplatok sa na celú domácnosť zdvojnásobí, teda zo 116,80 € na štvorčlennú rodinu za rok na sumu 233,60 €. V zmysle hesla „Neseparuješ? Plať!".

Druhou alternatívou je, že sa zníži interval vývozu na 1x za 4 týždne a umožnia sa mimoriadne vývozy po dvoch týždňoch, ale za poplatok 1 kukanádoba 12 €. Viem, že by sme boli prví v okrese s mesačným intervalom vývozu, ale tento spôsob by motivoval všetkých k lepšej separácii. Jedno je však isté už dnes, že ak s týmto niečo neurobíme, budeme platiť za odpad aj 50 € na osobu. A to preto, lebo máme medzi sebou občanov, ktorí si vravia, že pri takomto poplatku za komunálny odpad separovať nebudú. Ale ignoráciou separácie odpadu v domácnostiach nám náklady z roka na rok porastú.

Problémy v separovanom odpade

Obec Ľubietová už niekoľko rokov rieši separovaný odpad takzvaným zberovým dňom, keď občania okrem separovaných zložiek môžu vyložiť na príslušných miestach aj elektro a veľkoobjemový odpad. Bohužiaľ, stále častejšie sa stretávame s tým, že sa tento, v okrese ojedinelý spôsob separovaného zberu, zneužíva. Najčastejšie chyby sú tieto:

1. ***odpad nie je vyseparovaný – sú pomiešané jednotlivé zložky odpadu***
2. ***odpad je v nevhodných obaloch – hlavne sklo, ktoré je ťažké, je v tenkom vrecku, ktorý sa pretrhne, alebo je v papierovej krabici, ktorá sa pri zmoknutí rozpadne***
3. ***drobný stavebný odpad – je bežné, že sem občania vyložia vybúranú zárubňu aj s kusom betónu, dosky z plávajúcej podlahy, zvyšky minerálnej vlny, zaschnutý betón vo vreciach, vymenené okná, dvere, umývadlá, záchodové misy a podobne***
4. ***špecifické odpady – napríklad ovčia vlna***
5. ***neodstránené sklá z vyloženého nábytku***
6. ***rozobratie elektro odpadu – elektrospotrebič nesmie byť rozobratý***
7. ***pneumatiky na diskoch***

Vážení občania, je nám jasné, že my sme si tento spôsob pre Vás vymysleli. Ale má pre Vás a aj pre separáciu mnohé benefity, lebo odvezieme a vyseparujeme to, čo by inak skončilo vo veľkoobjemovom odpade. Radi by sme, aby ste jednotlivo zapojili trochu logiky, ak je niečoho veľa kusov, tak je lepšie zavolať a dohodnúť si odvoz mimo zberového dňa, prípadne to naložte na vozík a odvezte tam, kam treba, aby ste nezaťažovali pracovníkov obce v deň zberu. Doposiaľ sme Vám vždy vyšli v ústrety a vyriešili všetky problémy s odpadom. Budeme tak robiť aj naďalej. Ďakujem.

Oznámenie občanom

Zmesový komunálny odpad sa bude do konca roka 2024 vyvážať nasledovne:

v pondelok 16. 12. 2024
a v sobotu 28. 12. 2024

Separovaný odpad sa bude odvážať 18. 12. 2024

Verejné priestranstvá, čo s nimi?

Dlhoročná nočná mora Ľubietovej, verejné priestranstvá a na nich uložené všetko od výmyslu sveta. Drevo, štrk, skaly, vraky, poľnohospodárske stroje, panely. Na jar 2024 zorganizoval stretnutie obyvateľov svojho okrsku poslanec Pavel Zajac. Sú to okrsky ul. Hrnčiarska, Vôdka, Záhradná, kedy sa táto problematika riešila. Pozitívne ma prekvapilo, že 90 % prítomných občanov bolo za to, aby sa verejné priestranstvá upratali. Jediné negatívne hlasy boli ohľadom palivového dreva, a to, že na opačnej strane nesvieti na dvor slnko a drevo preto dostatočne cez leto nepreschne.

Zamyslime sa, čo by nám priniesla upratanie verejných priestranstiev? Určite krajšiu obec, zlacnenie kosenia, lebo väčšia časť trávnatých plôch by sa dala kosiť traktorovou kosačkou. Možnosť iného riešenia verejných priestranstiev, napr. výstavbou parkovísk, osadením lavičiek a výsadbou vhodnej zelene, aby ulice boli atraktívne a plné kvetov. Zostáva však rozhodnúť, ako na to. Obec má vo svojom všeobecne záväznom nariadení o poplatkoch možnosť vyrubovať aj poplatok za užívanie verejného priestranstva. Väčšinou ide o poplatok 0,20 € za

meter štvorcový na deň. Zrozumiteľnejšie, znamená to, že kopa palivového dreva dlhá 5 metrov a široká 1 meter predstavuje 5 m² x 0,20 x 30 dní = 30 € euro mesačne. Teda 10 prm palivového dreva /5 m2/ bude za rok drahších o ďalších 360 €, čo je skoro jeho pôvodná cena. Pre autový vrak (8 m2) 576 eur ročne ... a takto by sme mohli pokračovať. Keď si predstavíme, že niektoré kopy a vraky sú tu aj 10 a viac rokov, tak sme na tisícoch eur.

Ako obec navrhujeme nasledovný postup. Poslanci obecného zastupiteľstva si prejdú svoje obvody a spíšu materiál uložený na verejných priestranstvách, vyčíslia zabraté metre štvorcové a pokúsia sa identifikovať vlastníka odložených vecí na verejnom priestranstve. Následne príde výzva s konkrétnym dátumom na odstránenie uloženého materiálu, napr. do konca júna 2025. Po tomto termíne bude dotknutému občanovi vymeraná platba za užívanie verejného priestranstva a následne bude aj vymáhaná.

Nikto určite nebude riešiť situáciu, ak niekomu vysypú klátikové drevo pred dom a do troch týždňov ho uprace. To isté platí aj o stavebných materiáloch na stavbu či prestavbu. Avšak obec bude prísna v tom, keď zatarasíte chodník a chodci budú musieť chodiť po ceste, čím vznikajú nebezpečné situácie. Tam bude obec požadovať odstránenie do troch dní.

Len spoločným úsilím a vzájomným rešpektovaním pravidiel môžeme urobiť obec krajšiu a čistejšiu.

Dlžníci obce

Obec Ľubietová v rámci svojej právomoci pristúpi po najbližšie doručenej výzve neplatičom a dlžníkom k vymáhaniu nedoplatkov, a to buď formou vyznačenia ťarchy na liste vlastníctva, odobratím vodičského preukazu, prípadne zrážkami zo mzdy a sociálnych dávok. V prípade, že ste mali dohodnutý splátkový kalendár a prestali ste platiť, v zmysle dohody o splátkovom kalendári je splatný celý dlh naraz a dlžník je povinný ho zaplatiť do 10 dní od nezaplatenia poslednej splátky.

Ing. Pavel Zajac
starosta

Stodvadsaťpäť rokov od vysvätenia evanjelického kostola

24. november 2024

História chrámu Božieho

Slovami Ctibora Jána Handzu: Od Banskej Bystrice, kráľovskej perly spevavého Pohronia, smerom juhovýchodným uzatvára obzor podivný výbežok Slovenského Rudohoria. Ako by rozzúrený diviak bol v rozbehu od divej Poľany k mohutnému Ďumbieru. Taká je podoba vrchu. Ním je ľubietovský Vepor.

Na sedem míľ od sloveskoľupčianskeho zámku, oproti Lučatínu, vlieva sa do Hrona potok od Vepra – Hutná. Na počiatku je dolina úzka. Len čo sa zmestia v nej potok a stará hradská. Stretávame kovorobotníkov putujúcich za chlebom do Podbrezovej a do Hronca. Roky a roky musia tak putovať. Rachoce vozík naložený dreveným riadom. Debnári idú na jarmoky... Hej, chodievali zdávna tadiaľ aj hrnčiari, mediari, puškári,...

Dolina sa rozšíri pri veľkej hromade vypálenej trosky, i privíta pútnika útulné a čisté mestečko – Ľubietová, „ako Jeruzalem ze všech strán horami...“ Slovenčina zvoní z úst, pohľady sú priame, smelé, evanjelické,... Za Ľubietovou v horách ešte dve učupené slovenské dediny, čisto evanjelické, väčšia Šajba, menšia Povrazník. Hľa, naša cirkev – matka s dvoma dcérami.

Udalosť z 31. októbra 1517 vo Wittenbergu zapálila mysle a srdcia mnohých mladých učencov, ktorí sem prichádzali na štúdiá z celého vzdelaného sveta. Oboznámili sa s čistou kresťanskou náukou a po návrate sa stali rozširovateľmi reformačných zásad. Banícke mesto Ľubietová, v reformačných časoch osídlená prevažne nemeckými baníkmi, zapísala sa hneď do prvých kapitol evanjelickej a. v. cirkvi na Slovensku.

Medzi veľmožmi vtedajšieho zriadenia boli podmienky pre reformačné hnutie. Výnimkou bol kráľovský orátor Štefan Verböczy, ktorý vymohol na sneme v Budíne prenasledovanie luteránov. Tak sa starobylá Ľubietová, bývalé slobodné kráľovské banské mesto, už roku 1527 zapísala do histórie krvou svojich martýrov kňaza Filipa Nikolaiho a rektora Gregoriho, ktorých pamätnú tabuľu môžete vidieť po ľavej strane oltára.

Na istý čas ľubietovským evanjelikom poskytli ochranu výsady banského mesta. Panovanie Leopolda I., Karola III. a Márie Terézie ich však uvrhli da Babylonského zajatia. Boli zbavení kňaza, chrámu i škôl. Utiahli sa do svojich príbytkov a pri každej významnejšej udalosti oddávali sa nádejam.

Teplé lúče slnka začali prenikať do životov evanjelikov s nástupom osvieteného panovníka Jozefa II. Najvýznamnejším panovníckym činom Jozefa II. bolo vydanie tolerančného patentu – zákona, ktorý okrem iného zakladá na kresťanskej znášanlivosti. Evanjelikom dovoľuje vykonávať služby Božie, všade kde je aspoň 100 evanjelických rodín stavať chrámy bez veže a vydržiavať svojho farára a učiteľa. Ľubietovskí evanjelici, napriek tŕnistej ceste, vo viere zotrvali, tolerančný patent s radosťou privítali a horlivo sa pustili do práce.

Magistrát vykonal, a to niekoľko ráz, podrobný súpis duší. Roku 1782 vydali svedectvo, že v Ľubietovej je 180 evanjelických rodín, v ktorých je 246 manželských párov – 1200 duší, pre stavby majú zabezpečený pozemok a 500 zlatých v hotovosti. Na základe predbežného povolenia začali so stavbou chrámu v cintoríne, okolo ktorého školská mládež zasadila lipy, z ktorých dve sú dodnes ozdobami evanjelického cintorína. Skromný kostolík bol postavený na veľmi nepríhodnom mieste, skoro bez základov a na skopanom svahu. Za pár rokov začali pukať múry, objavili sa veľké trhliny a od roku 1804 sa v ňom kvôli zlému stavu schádzať nemohli.

Už v roku 1800 kúpili evanjelici dom Ondreja Randušku pri ceste do evanjelického cintorína a v roku 1805 prikúpili dom Daniela Slančíka, čím získali stavebný priestor 21 siah dlhý a 3 siahy široký. Ľubietovský richtár, Ondrej Messerschmidt, na radu svojho syna Michala, prepustil veľkú časť svojej ovocnej záhrady. Chrám s menšou vežičkou dostavali v roku 1807.

Farár Pavol Lukáč, pri svojom príchode do Ľubietovej v roku 1886, našiel chrám Boží v žalostnom stave. Strecha bola zhnitá, po väčších dažďoch boli v kostole mláky a tiež bol nedostačujúci pre vzrastajúci počet cirkevníkov. Prvé roky svojej služby preto zasvätil obnove chrámu. Prízvukoval, že cirkev nemá okrem mestskej podpory žiadneho príjmu. Tichou prácou priúčal cirkevníkov prinášať cirkevnú daň a pri krstoch a svadbách odporúčal zbierky pre cirkev, z ktorých sa neskôr vytvoril kostolný fond. Mesto zvýšilo svoju podporu o 500 zlatých, cirkev zrušila svoju obilnicu, lebo úroky už boli neudržateľné, čím vzrástol fond chrámu.

V roku 1896, na slávnostnom konvente pri príležitosti 350. výročia Lutherovej smrti predložili plány na opravu chrámu. Cirkev dala prosbu mestu, ktoré mu odhlasovalo ozaj krásny dar – 6000 zlatých. Takto mal zbor hotových 14 000. Opatrnosť a nerozhodnosť oddialili renovačné práce. Zbor sa rozdelil na dve strany – jedny chceli úplne nový chrám oproti škole na námestí, druhí stáli za renováciou chrámu. Napokon sa rozhodli pre obnovu chrámu s pristavením veže.

3. apríla 1899 prijal konvent mimoriadny rozpočet na stavbu veže, z ktorého sa 250 zlatých malo vyplatiť Ľudovítovi Messerschmidtovi za pozemok pod vežu. Ten však na návrh svojho syna Jána, vtedajšieho kurátora, ochotne pozemok prepustil zadarmo.

Práce už potom pokračovali rýchlo. Obec navýšila svoj dar drobnými pôžičkami na 12 600 zl., zbierka medzi cirkevníkmi priniesla 1267 zl. 153 kovorobotníkov z Podbrezovej, Hronca a ľubietovskej Huty sa zaviazalo dobrovoľne oddať 2% svojho zárobku na stavbu chrámu, na zakúpenie najväčšieho zvona, ktorý vážil 656 kg, a na veľký chrámový luster.

Z pôvodného chrámu z roku 1807 zostali len bočné múry, chrámovú loď zasklepili, nové chóry nahradili staré drevené pavlače a pribudovala sa 42 m vysoká veža.

Počas renovácie chrámu v roku 1899 boli v Ľubietovej dva požiare – menší v marci a väčší, katastrofálnejší v júni. Zhorel celý „rínok“, plamene postupovali na Močilie a zničili aj staviská rímskokatolíckej cirkvi. Vďaka Božej ochrane sa v suchom lete nezapálilo drevené lešenie okolo evanjelického chrámu.

Do novopostaveného chrámu kúpila cirkev nový organ od firmy Rieger – 2 manuále s pedálom, 15 znejúcich registrov a bočných mutácií, mechanický systém. Profesor kreslenia, Ondrej Stollmann, vyhotovil kópiu oltárneho obrazu banskobystrického evanjelického chrámu.

Posviacka nového chrámu bola 26. novembra 1899, v poslednú potrojičnú nedeľu. Chrám oddal svätému účelu senior Gustáv Švehla – brezniansky farár, za asistencie Petra Bakayho – seniorálneho notára a očovského farára, Jána Reisza – farára mýtňanského. Július Vitáliš – farár slovenskoľupčiansky prislúžil Večeru Pánovu a Daniel Kováč – farár hornolehotský pokrstil 4 novorodeniatka.

Takto si evanjelická a. v. cirkev v Ľubietovej postavila terajší, v poradí 7. pekný dôstojný chrám Boží. Práca na vinici Pánovej sa však ani zďaleka neskončila. Zvon, ktorý darovali kovorobotníci znel disharmonicky. V roku 1906 vysvätili nové zvony v akorde D-dur s hlasmi a váhou: D 1350 kg, Fis 675 kg a A 408 kg.

Neskôr prešiel chrám Boží kompletnou elektrifikáciou, bolo doň dobudované kúrenie a bol nanovo zvnútra i zvonka vymaľovaný. Rekonštrukciu si vyžiadal aj zubom času nahlodaný kríž na veži a okná na chrámovej lodi.

Zdroj: Dejiny ev. a. v. cirkevného zboru v Ľubietovej (Ctibor Ján Handzo)

Pane, ďakujeme Ti za požehnanie, ktorým si nás viedol v časoch minulých a prosíme, nalej nám do srdc odhodlania, aby sme aj v dnešných, pre cirkev neľahkých časoch dokázali udržať tento chrám a zvládli najbližšiu výzvu – rekonštrukciu zvonov. Nech naši potomkovia sú hrdí na našu prácu tak, ako sme my hrdí na prácu našich predkov.

Helena Majerová

Školstvo

Exkurzia v Bruseli

Cesta do Bruselu

Naša cesta do Bruselu začala pred školou v Ľubietovej, kde sme sa stretli o štvrtej poobede. Všetky veci sme si naložili do autobusu, nastúpili sme, skontrolovali si doklady a o desať minút sme už aj vyrazili. Mysleli sme si, že pôjdeme cez Rakúsko, ale nakoniec sme išli cez Českú republiku, Nemecko, Holandsko a Belgicko. Každé dve hodiny sme mali prestávku na benzínkach, kde sme sa mohli občerstviť. Dlhú cestu sme si krátili hraním kariet, rozprávaním i počúvaním pesničiek. Väčšina z nás spala na sedadlách, ale niektorí si ľahli aj do uličky.

Prvý deň

Ráno sme sa zobudili už v Nemecku. Cez tento štát sme išli najdlhšie, pretože tam boli na cestách dlhé kolóny. Kvôli tomu sme mali hodinové meškanie do Waterloo, ale to nám neprekážalo, aby sme si užili program, ktorý nás čakal. Z Waterloo, sme išli už do Bruselu, a to priamo do Atomia a Mini Európy. Hneď v prvý deň perfektné zážitky.

Ubytovanie a skvelá večera

Do hotela sme prišli okolo piatej, kde nás čakala výborná večera. Pochutnali sme si na hokkaido polievke s bagetou, potom na krokétách s kuracím mäsom na hubovej omáčke a na záver bol ako dezert puding. Po večeri sme sa rozišli na izby, osprchovali sa a okolo desiatej sme boli radi, že si už môžeme ľahnúť a spať.

Deň druhý

Ráno sme vstávali skoro, už o šiestej. Bolo treba zbaliť si všetky veci a nachystať sa na raňajky. Tie sme mali podľa vlastného výberu – švédske stoly. Po raňajkách sme sa vydali na prehliadku mesta a potom rovno do Európskeho parlamentu. Tam sme strávili približne dve hodiny. Potom náš výlet pokračoval do Domu európskej histórie. Po zážitkoch z celého dňa, plného nových zaujímavých aktuálnych aj historických informácií, sme sa rozpŕchli na centrálnom námestí, kde sme sa mohli najesť, nakúpiť si rôzne suveníry a svetovo známe belgické čokolády.

Večera

Bola znovu v hoteli, o šiestej. Predjedlom bol malý vyprážaný syr so zeleninou. Mňam. Potom nám naservírovali mäsové guličky na cibuľovej omáčke s hranolkami. A dezert? Paráda. Pripravili nám typicky belgický – vafle so šľahačkou a čokoládovou polevou.

Cesta domov

Po tejto lukulskej večeri sme nasadli do autobusu a vyrazili na dlhú cestu domov. Zo začiatku sme sa chvíľku aj rozprávali, vymieňali si zážitky, ale po náročnom dni sme boli takí unavení, že sme rýchlo pospali. Väčšina z nás prespala skoro celú noc, ale nie každému sa podarilo zaspať. Pre niektorých bolo vzrušenia a zážitkov až nadmieru.

Ráno sme sa zobudili znovu v Nemecku. A keďže sme cestovali v noci, neboli tento raz veľké kolóny a naša cesta trvala kratšie. A tak sme sa ráno ocitli až pri hraniciach s Českou republikou. Do Ľubietovej sme dorazili tesne popoludní. Unavení a malátni z cesty sme si len pobrali veci z autobusu a letmo sa rozlúčili. Domov sme však odchádzali obohatení, plní množstva krásnych zážitkov.

Katarína Plavčanová, Miroslava Hroncová, Eliška Predajnianska

Európsky parlament

13. novembra 2024 sme my, žiaci z Ľubietovej, navštívili Európsky parlament. Naša cesta do parlamentu sa začala už v hoteli Van Belle. Tam nás vyzdvihol pán M. Jahoda a odviedol do parlamentu, kde sám aj pracuje. Po príchode sme museli naskenovať naše preukazy totožnosti, na čo sme dostali nálepku, ktorú sme si nalepili na tričko alebo mikinu, aby bola viditeľná. Potom sme prešli kontrolou vecí, kde sme do nádoby museli dať naše ruksaky, bundy, mobily, opasky a hodinky. Samozrejme, sme nemohli mať žiadne ostré predmety. Po kontrole sme vošli do priestoru, kde boli modely budovy EP, vlajky 27 členských štátov, ktorých zástupcovia tu zasadajú, a veľká fotografia rokovacej sály. Počas čakania na pani Alenu Čarnú, pracovníčku EP, sme si stihli spraviť skupinovú i samostatné fotky pri vlajke Slovenska. Zistili sme, že nie sme jedinou skupinou, ktorá má v ten deň prehliadku v tejto inštitúcii, pretože sme počuli rôzne cudzie jazyky od ostatných skupiniek. V zasadacej sieni nám pani Čarná pustila prezentáciu. Najprv nám kládla otázky o vzniku parlamentu. EP bol vytvorený ako inštitúcia s cieľom zabezpečiť demokratickú kontrolu a zastupovanie občanov členských štátov. EP má svoje korene v Európskom spoločenstve, ktoré bolo založené po druhej svetovej vojne. Podporovalo hospodársku spoluprácu medzi Európanmi. Jednou z prvých foriem európskeho spojenia bolo Európske spoločenstvo uhlia a ocele (ESUO). Zámerom tejto organizácie bolo koordinovať výrobu uhlia a ocele medzi šiestimi zakladajúcimi členskými štátmi (Belgicko, Francúzsko, Nemecko, Taliansko, Luxembursko a Holandsko), aby sa zabránilo opakovaniu vojenských konfliktov v Európe.

Ďalšou témou bola tvorba normatívov. *Aký je proces vytvorenia normatív?* Na začiatku tvorby je identifikovaný problém, ktorý je potrebný riešiť. Návrh sa analyzuje v komisii. Z komisie prejde do parlamentu, v ktorom sa spracuje a prípadne upraví. Ten je prezentovaný na verejnej diskusii, aby sa umožnilo vyjadrenie názorov. Normatív musí byť schválený nielen Európskym parlamentom, ale aj parlamentom a vládou každej z členských krajín EÚ.

Spomenula nám, že keď budeme voliť, tak máme byť veľmi pozorní. Každú informáciu si máme overiť z viacerých zdrojov. Dôležitosť overovania informácií nám uviedla na príklade zo života. Predstavte si, že neviete matematiku. Pekný mladý muž vám rozpíše vzorec na tabuľu, že 5 x 3 = 12. Starší muž v roztrhanom obleku vám povie, že nemáte veriť tomu pánovi, ktorý vám povedal, že päť krát tri je dvanásť. Nenapíše vám žiadny vzorec, len vám povie, že päť krát tri je pätnásť. Je pochopiteľné, že bez overenia informácie budete, vy – mladí ľudia, prirodzene veriť skôr tomu prvému kandidátovi. Preto je potrebné si skontrolovať fakty, či sú slová kandidáta skutočne pravdivé.

Po výklade sme sa presunuli výťahmi na štvrté poschodie, kde bola rokovacia sála. Sadli sme si na balkón a pani Čarná nám rozprávala, ako tam sú rozložené politické strany zastúpené v EP. Na balkóne boli sedačky so slúchadlami, cez ktoré sme mohli počúvať rokovanie v rôznych jazykoch. Dozvedeli sme sa, že v EP je pätnásť poslancov za Slovensko.

Hlavné sídlo EP sa nachádza v Štrasburgu. Rokuje sa tam dvanásťkrát do roka, zatiaľ čo v Bruseli sa rokuje tri až štyrikrát do roka.

Na konci návštevy sme dali pani Čarnej spomienkové darčeky z Ľubietovej a poďakovali sme jej za sprevádzanie Európskym parlamentom ako jednou z hlavných inštitúcií Európskej únie.

Andrea Filadelfiová, Ivana Kenická, Kristína Kútna

Školstvo

Dom európskej histórie

V stredu 13. 11. 2024 sme navštívili aj Dom európskej histórie v Bruseli. Je to moderné múzeum. Nachádza sa v zrenovovanej budove Eastman v parku Léopold. Park je na mieste bývalej kráľovskej zoologickej záhrady. Jeho súčasťou je nádherné jazero s množstvom voľne žijúcich zvierat.

Na začiatku prehliadky nás opäť čakala kontrola skenerom. Následne nás zaviedli po schodoch na prvé poschodie, kde sme dostali interaktívne tablety so slúchadlami. Celý dom mal šesť poschodí plných rôznych historických výstav – od vojenských konfliktov a politických zmien až po kultúru, každodenný život a spoločenské procesy. Na začiatku nás hneď prekvapila obrovská 25-metrová stavba z kovu. Zvislo pozdĺž celej budovy sa tiahla veľká špirálovo zatočená železná socha menom Vortex histórie (vír).

Na druhom poschodí nás čakalo spoznávanie Európy z geografického hľadiska. Mohli sme tu vidieť formovanie Európy od dávnych čias, ako vznikol názov Európa, mapovanie Európy, mýty o Európe, európske dedičstvo a spomienky Európy. Ku každej téme bolo vystavených niekoľko exponátov (mapy, knihy, starodávne tabule, obrazy, sošky, mince, pečiatky). Ku všetkým výstavám sme si mohli vypočuť krátky zvukový sprievod na interaktívnych tabletoch. Vo viacerých častiach múzea sa premietali aj krátke dokumentárne filmy.

Na ďalšom poschodí na nás čakalo ponorenie sa do 19. storočia. Toto storočie znamenalo pre Európu veľmi veľa, preto ho nazývame aj obdobím veľkých premien vo všetkých sférach života. Tu sme mohli vidieť viac ako len mapy a knihy. Boli tu rôzne listiny, zmluvy a socha, ktorá znázorňovala demokraciu. Vo veľkej železnej bráne sa nachádzali vedecké a technické vynálezy.

Na štvrtom poschodí sme si mohli prezrieť udalosti, ktoré sa stali v Európe v 20. storočí. Boli tu hlavne exponáty spojené s prvou a druhou svetovou vojnou. Následne sme sa presunuli na piate poschodie, kde nás čakalo povojnové obdobie a obnova vojnou zničeného a rozdeleného svetadielu. Videli sme tu aj prvú atómovú bombu, ktorú zhodili koncom druhej svetovej vojny Američania na Japonsko. Zaujímavé bolo vidieť aj model trojizbového bytu v Nemecku. A nachádzalo sa tam aj staré zubárske kreslo zo Švédska. Okrem toho sme mali možnosť vidieť staré auto Fiat,

ale aj návrh na budúcu európsku bankovku.

Napokon sme sa presunuli na predposledné poschodie. Videli sme tam posledný nemecký vozík na uhlie, dánsky cestovný pas, stĺp s ostnatým drôtom, ktorý ukazoval ako vyzerali kedysi hranice medzi Rakúskom a Maďarskom. Uprostred sa nachádzala obrovská 80 000 stranová kniha práva EÚ.

Na záver, na poslednom šiestom poschodí, sme si pozreli krátky obrázkový film o súčasnej Európe. Nadšenci histórie si prišli na svoje. Oplatí sa vidieť toto veľkolepé múzeum, avšak je potrebné si naň vyhradiť dostatočné množstvo času, aby ste si to mohli prejsť celé.

Marek Potančok, Filip Paško, Tobias Čief

Atomium

Atomium je úžasná expozícia v Bruseli, ktorú tam vybudovali pre svetovú výstavu ešte v roku 1958. Stavba vyzerá ako z vesmíru. Z vrcholnej gule, kde sa nachádza vyhliadka, sa ponúka výhľad na celé mesto.

Vo vnútri sú rôzne výstavy a interaktívne prezentácie, ktoré sa zaoberajú vedou, technológiou a históriou výstavby tejto impozantnej kovovej stavby. Atomium sa skladá z 9 obrovských gúľ. Môžete sa do nich dostať výťahom alebo po schodoch. Jednotlivé gule sú spojené tunelmi s eskalátormi. V troch guliach sa nachádza svetelná šou s hudbou ako niekde na koncerte. Nie všetky gule sú verejnosti prístupné, lebo sa v nich pripravujú nové expozície.

Atomium je počas noci osvetlené, čo mu dodáva magickú atmosféru. Neďaleko Atomia sa nachádza park Mini Európa, ktorú vidno aj z vrchnej vyhliadky. V obchode so suvenírmi si môžete kúpiť magnetky, perá, ceruzky, hrnčeky, tričká - niečo, čo vám bude pripomínať návštevu tejto jedinečnej stavby.

Šimon Benč, Nella Telúchová, Tomáš Švarc

Návšteva Bruselu a Európskeho parlamentu pohľadom členov Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov

Základná škola s materskou školou T. G. Masaryka Ľubietová organizovala dňa 12. a 13. novembra 2024 poznávací zájazd do Bruselu na základe pozvania Európskeho parlamentu (EP). Vzhľadom na spoluprácu ZŠ so Slovenským zväzom protifašistických bojovníkov (SZPB) sa zájazdu zúčastnili aj tri členky tejto organizácie. Všetci účastníci sa na zájazd veľmi tešili.

Cesta z Ľubietovej do Bruselu trvala okolo 20 hodín. Prešli sme cez Českú republiku, Nemecko, Holandsko a do Belgicka sme prišli o pol desiatej. Naša prvá zastávka bola Waterloo. Navštívili sme múzeum veľkej bitky Napoleona s Pruskom. Po návšteve expozície sme vyšli 226 schodmi na pamätný Levíí vrch, ktorému dominuje socha leva, otočená tvárou k Francúzsku.

V ten deň sme navštívili Atómium a expozíciu Mini Európy, kde sú v tzv. európskej záhrade rozmiestnené miniatúry známych budov jednotlivých európskych štátov. Slovensko je zastúpené Modrým kostolíkom, ktorý stojí v Bratislave.

Druhý deň sme sa vybrali pešo do sídla Európskeho parlamentu, prechádzajúc približne hodinu mestom. Cestou nám o meste porozprával pracovník EP, náš spoluobčan Martin Jahoda. V EP sa nám venovala pani Alena Čarná. Usadila nás v útulnej zasadačke. Tu nám vysvetlila dôvod, vznik, spoločné zásady a hodnoty, ktoré sú základom fungovania Európskej únie: sloboda, demokracia, rovnosť a právny štát, podpora mieru a stability. Žiakom vysvetlili, na akých princípoch by mali v budúcich voľbách vyberať politické strany a poslancov, pretože už budú mať možnosť sa ich zúčastniť.

Pokračovali sme návštevou moderného múzea s názvom Dom európskej histórie. V jeho expozíciách sme spoznávali dejiny a rozvoj európskych štátov. Pri tejto návšteve, ktorá nás starších prirodzene zaujala, nás potešilo, že sme videli aj veľký záujem žiakov ZŠ, ktorí sa prejavili hlavne svojou slušnosťou a pozornosťou.

Ďakujeme vedeniu ZŠ, že nám umožnila sa na tomto zájazde zúčastniť.

Janka Fajferová, Zdenka Polónyová, Anna Rovná

Školstvo

Mikuláš v škole

Mikuláš zavítal s množstvom darčekov 6. decembra aj do našej základnej školy. Deti sa stretli v telocvični, aby si spoločne zatancovali mikulášsky tanec a tak privítali Mikuláša.

Všetko pre zdravie

Aj v škole sme sa venovali dôležitosti vyváženosti a rôznorodosti nášho stravovania. Nadviazali sme na svetový deň výživy a pripravili sme si navzájom ochutnávky jedál z ovocia a zeleniny. Usilovali sa dievčatá, ale v ničom nezaostali ani chlapci. Chutné dobroty potom ponúkli na chodbe aj ostatným spolužiakom.

Cieľom svetového dňa výživy je pripomenúť si problémy rozvojových krajín s nedostatkom potravín a problémy vyspelých štátov, ktoré majú nadbytok potravín a dochádza tam vďaka tomu k zdravotným rizikám obyvateľstva spojených s nadváhou a obezitou.

Zručný mladý Horehronec

Na Súkromnej spojenej škole železiarní Podbrezová sa uskutočnil už 5. ročník súťaže Zručný mladý Horehronec. Naši žiaci sa opäť v silnej konkurencii umiestnili na popredných miestach.

Tobias Čief, žiak 9. ročníka získal 1. miesto v kategórii jednotlivcov.

V tímovej súťaži sa Šimon Benč a Tobias Čief umiestnili na 2. mieste.

Víťazom ďakujeme za úspešnú reprezentáciu našej školy.

Zľava p. učiteľ Chriašteľ, Tobias Čief, Šimon Benč

Víťazný výrobok

Život v materskej škole

Nový školský rok sa začal v materskej škole už tradične v sprievode niekoľkých slzičiek, no nové deti si nielen rýchlo zvykli a začali si užívať spoločný čas s novými kamarátmi. V októbri mali deti možnosť povoziť sa na poníkoch v parku, čo si náramne užili.

Napriek tomu, že Martin neprišiel na bielom koni, sme spoločne s deťmi aj rodičmi zapálili lampióny v sprievode ako symbolu dobra v nás. V novembri sme v MŠ privítali starých rodičov detí, ktorí si s dojatím vypočuli ich s láskou natrénované básne a piesne. Ako prekvapenie si spoločne so starkými vyrobili malý darček.

Deti navštívili aj základnú školu, triedu biológie, kde sa naučili mnoho zaujímavostí o ľudskom tele. Koncom mesiaca si deti z veľkej triedy precvičili svoje prsteky a v dielničke keramiky p. Novotňáka z Banskej Bystrice si s jeho pomocou vymodelovali z hliny vtáčika.

Ani tento rok Mikuláš nezabudol na všetky dobré deti.

Vystúpenie pre starých rodičov

V lampiónovom sprievode

Mikuláš v škôlke

V učebni biológie

Tvorivé dielne

Na poníkoch v promenáde

Čo nového v PZ Rúbane

Blíži sa zimné obdobie. Nevieme predpovedať, aká bude zima, ale my sme pripravení. Naše poľovné združenie má 5 pracovných skupín - Valachovo, Buňovo, Vôdka, Zadná dolina a Jedliny. Každá pracovná skupina má na starosť jedno veľké kŕmne zariadenie a zodpovedá za to, že na zimu bude plné voňavého sena a letniny. Letnina sú usušené letorasty drevín vŕby, liesky a malinčia, ktoré sú zviazané do viazaníc a zavesené. Zver to má veľmi rada. Seno sme chystali počas letnej senokosby, začiatkom júla. Tieto fajnoty sa lesným zvieratám predkladajú celú zimu.

15. júna naše PZ Rúbane Ľubietová, v spolupráci s obvodnou poľovníckou komorou v Banskej Bystrici a obcami Ľubietová, Strelníky a Povrazník zorganizovali v jeden deň v obecnom parku okresnú súťaž krúžkov mladých priateľov poľovníctva a prírody a Malý hubertský deň pre deti, ale aj dospelých. Súťaž síce vyhralo družstvo z Poník, ale naši zverenci sa umiestnili na peknom druhom mieste. Ponické družstvo postúpilo na celoslovenskú súťaž. Pracujeme na tom, aby sme raz aj my absolvovali celoslovenské kolo.

Počas Malého hubertského dňa deti mohli obísť a splniť úlohy na rôznych stanovištiach, či už to bolo poznávanie drevín podľa čerstvo natrhaných listov, streľba zo vzduchovky, zvuky zveri, poznávanie zvukov zveri predstavenými vábničkami, stanovište s rôznymi druhmi paroží, zoologické stanovište, stopy zveri, dendrofón a iné. Toto všetko sa dialo za príjemného hudobného sprievodu modernej produkcie dídžeja. Po úspešnom prejdení všetkých úloh si deti mohli opiecť vytúžené špekačky za asistencie našich mladých adjunktov. Čakala ich aj čapovaná kofola a vinea.

Chceme sa poďakovať všetkým našim sponzorom a inštruktorom na stanovištiach, ktorí venovali svoj voľný čas na odovzdanie svojich poznatkov a skúseností našim malým nádejam. Poďakovanie patrí aj našim kynológom z obvodnej poľovníckej komory, ktorí nám predstavili rôzne plemená poľovných psov a ich zameranie. Boli to jazvečík, slovenský kopov, stavač a bavorský farbiar. Spolu sme vytvorili aj vďaka príjemnému počasiu peknú pracovnú atmosféru v upravenom obecnom parku, ktorý je ako stvorený práve na takéto akcie.

V tomto školskom roku 2024/2025 máme v KMPPP 22 detí, čo nás veľmi teší, lebo v iných okolitých dedinách, okrem Poník a Medzibrodu, to tak nie je. Vychovávame si tým prípravku pre naše poľovné združenie. Dôkazom toho bolo aj, v tomto roku v auguste, prijatie za riadnych členov PZ šiestich mladých poľovníkov, z ktorých traja boli absolventi tohto krúžku. Omladzujeme členskú základňu nášho PZ a tešíme sa, že môžeme pokračovať v poľovných tradíciách a činnosti starších jágrov.

Na Michala sme navarili náš tradičný guláš z diviny a jágerek, ktorým sme potešili nielen všetkých účinkujúcich v programe, ale aj návštevníkov jarmoku.

Zo spoločenských akcií nás čaká poľovnícky ples vo februári a okresná prehliadka trofejí za obvodnú poľovnícku komoru v Banskej Bystrici.

K tomu všetkému potrebujeme podporu samosprávy, pozitívne naladenú skupinu ľudí, ktorí majú chuť posúvať veci dopredu a z našej doliny urobiť jedno spoločenstvo občanov ochotných si kedykoľvek pomôcť a s úsmevom sa na ulici pozdraviť a porozprávať sa.

Ku prichádzajúcim vianočným sviatkom Vám želám predovšetkým zdravie a pohodu v rodinách.

Lesu a lovu zdar!

Ing. Ján Doboš

Michalský jarmok – jarmok ako má byť

28. september 2024

FS Mostár

Hostia FSk Debnár P. Majerík, S. Kmeť

Obec Ľubietová sa v túto michalskú sobotu niesla v jarmočnej atmosfére. Už od skorých ranných hodín si v parku svoje miesta obsadili ľudoví remeselníci a okolie predajne Coop Jednota sa zaplnilo predajcami rozličného tovaru i napriek tomu, že jarmoky sa konali v širokom okolí. Je to dobrý znak, ktorý svedčí o tom, že každý rok sa predajcovia k nám radi vracajú. Láka ich nielen krásne námestie, ale aj prístup organizátora a hodnotný kultúrny program. Nebola núdza ani o domácich predajcov a predajcov z blízkeho okolia. Do jarmoku sa zapojila aj najmladšia generácia. Dievčatá sa rozhodli vlastnoručne vyrobiť šperky, ktoré si potom predávali.

Mladé šperkárky z Ľubietovej

Zázračné hodiny M. Majoroša

Počas jarmoku si mohli návštevníci pozrieť muzeálnu miestnosť, kaplnku J. Nepomuckého, ako aj priestory našej základnej školy. Kultúrny program trval do večerných hodín. Okrem domácej folklórnej skupiny sme privítali v Ľubietovej FS Mostár z Brezna, DFS Matičiarik z Banskej Bystrice, skupinu Čurbes, rockovú kapelu Marlett a hudobnú skupinu Galaxy.

V jarmoku

Nechýbali jarmočné špeciality a skvelý poľovnícky guláš, ktorý nám navarili členovia PZ Rúbane. Dobrovoľní hasiči sa postarali o nápoje pre účinkujúcich. Na konci dňa sme mohli s určitosťou skonštatovať, že obec Ľubietová zasa raz pripravila jedno vydarené podujatie.

Ďakujem za spoluprácu všetkým zamestnancom obecného úradu, členom kultúrnej komisie, kolegom poslancom za akúkoľvek pomoc pri organizovaní jarmoku. Ďakujem obecným spoločnostiam za finančnú pomoc.

Spoločne sme to zvládli.

Jana M.

FSk Debnár

DFS Matičiarik

Permoníkov kylof Ľubietová

29. september 2024

Organizátor podujatia Marathon Banská Bystrica s. r.o. zorganizoval už 6. ročník tejto obľúbenej športovej aktivity ako jediný beh za banskou históriou, spájajúcou sa k bývalému slobodnému kráľovskému mestu Ľubietová. Na trati si mohli účastníci podujatia vychutnať krásne výhľady na ľubietovský chotár, ktorý sa nachádza pod geografickým stredom Slovenska. V cieli čakalo pre bežcov chutné občerstvenie a pre víťazov zaslúžené ocenenie.

A je odštartované

Súrodenci Kováčikovci

Tento rok sa prihlásilo 467 účastníkov

Odštartovalo 459 účastníkov
Do cieľa dobehlo 458 účastníkov

Ľubietovú reprezentovali:

850 metrov

V kat. dievčat od 6 do 7 r. Tamarka Sauková
V kat. chlapcov od do 7 r. Teo Sauka
V kategórii dievčat od 8 do 10 rokov Bianka Fellnerová, Nelka Pyšná, Zorka Kováčiková
V kategórii chlapcov od 8 do 10 rokov Adam Kováčik
V kategórii dievčat od 11 do 12 rokov Radka Ďurovcová

4,3 km

V kat. ženy do 39 r. Eva Habrunová

J. M.

Komu by nechutilo

Teo Sauka

Mesiac úcty k starším

25. október 2024

Na prejav úcty nestačí len 1. október „Medzinárodný deň seniorov" a následne celý október - ako „Mesiac úcty k starším", kedy si pripomíname zásluhy starších spoluobčanov o náš dnešok, ale úctu chceme prejavovať počas celého roka v rodine, na pracovisku, v dopravných prostriedkoch, na ulici, jednoducho všade.

„Človek je krásny nielen vtedy,
keď má pružný krok.
Človek je krásny podľa múdrosti,
čo zračí sa mu v oku,
podľa vrások a bielych vlasov,
podľa slov,
keď ponára sa v hovore s deťmi
do rokov, keď aj on bol mladý.
Človek je krásny vtedy,
keď ho ľudia majú radi."

V piatok 25.10. 2024 pri príležitosti Mesiaca úcty k starším, pripravila Sociálna komisia pri OCU Ľubietová stretnutie so seniormi. Kultúrny dom v toto piatkové popoludnie ožil spomienkami na mladosť. Seniorov prišli potešiť deti z DFS Drienka zo Slovenskej Ľupče a s ľudovou hudbou Nátur z Brezna si mohli zaspievať a tí odvážnejší aj zatancovať. Milí seniori, máme šťastie, že máme okolo seba vás, starších ľudí, pretože ste písmom múdrostí a skúseností. Pri tejto príležitosti Vám prajeme, aby ste jeseň svojho života prežili v zdraví a pokoji.

J. M.

Behaj okolo hradu

Slovenská Ľupča 12. október 2024

V Slovenskej Ľupči sa uskutočnilo 12. 10. 2024 športové podujatie. Bol to 1. ročník behu pod názvom "Behaj okolo hradu".

Už v roku 2023 si to vyskúšali organizátorky - nadšené bežkyne zo Slovenskej Ľupče na nultom ročníku. V tomto roku sa behu zúčastnilo 123 bežcov z okolia v rôznych kategóriách.

Bežalo sa tak, ako nám napovedá názov behu, okolo hradu v Slovenskej Ľupči, kde sa všetkým zúčastneným športovým nadšencom naskytli krásne výhľady na okolie hradu a jesennú prírodu.

Dobre zabehnúť sa podarilo aj bežcom z Ľubietovej.

Behu sa zúčastnili a Ľubietovú reprezentovali Dáša Kapustová, Katarína Garajová a Zdenko Urva. Katka a Zdenko sa umiestnili vo svojich kategóriách na treťom mieste.

Gratulujeme k skvelým športovým výkonom.

Dáša Kapustová

Spokojné Dáša Kapustová a Katarína Garajová

3. miesto Katarína Garajová

3. miesto Zdenko Urva

Haloween párty

2. november 2024

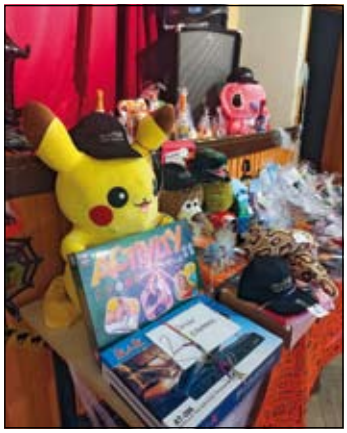
Priatelia Ľubietovej 2. novembra usporiadali v kultúrnom dome pre deti Halloween párty.

Deti súťažili o najkrajšiu masku, zahrali si rôzne hry a nechýbala ani tombola.

Každá maska bola sladko odmenená. Masky boli veľmi kreatívne a zapojili sa aj rodičia.

Linda Mandyčeská

Informácie a dobré rady DHZ Ľubietová

Začalo sa vykurovacia obdobie a s tým zvýšené riziko požiarov. Naša DHZ-ka má na starosť aj prevenciu. Tu je niekoľko tipov a rád z Ministerstva vnútra ako bezpečne vykurovať.

Na rozkurovanie nepoužívaj horľavé kvapaliny, **hrozí ich rozliatie a vzplanutie!!**

Pred vykurovacou sezónou si nechajte vyčistiť a skontrolovať komín, s**adze horia!!**

Popol z kozuba a kachlí **vysypte do nehorľavej a uzatvorenej nádoby!!**

Kozub a kachle s horiacim otvoreným ohňom **nenechajte bez dozoru!!**

V blízkosti vykurovacích spotrebičov nesušte odevy a iné horľavé latky, **hrozí ich vznietenie!!**

Pred kozub a kachle umiestnite nehorľavú ochrannú podložku, **iskra môže spôsobiť požiar!!**

Odporúčané lehoty vykonávania čistenia a kontroly komínov:

Ak sú na komínové teleso pripojené spotrebiče s celkovým tepelným výkonom do 50 kw:

raz za 4 mesiace, ak sú do komína pripojené spotrebiče na tuhé alebo kvapalné palivá

raz za 6 mesiacov, ak sú do komína pripojené spotrebiče na plynné palivá a ak ide o komín bez vložky

raz za 12 mesiacov, ak sú do komína pripojené spotrebiče na plynné palivá a ak má komín vložku

Ak sú na komínové teleso pripojené spotrebiče s celkovým tepelným výkonom nad 50 kw:

raz za 2 mesiace, ak sú do komína pripojené spotrebiče na tuhé alebo kvapalné palivá

raz za 6 mesiacov, ak sú do komína pripojené spotrebiče na plynné palivá

Pozor, ak kúrite mokrým drevom, alebo pálite nejaké staré dosky napustené olejmi, plávajúce podlahy, smrekolity *(čo by sa nemalo ... obec na ne robí separovaný zber)*, tak kontroly treba robiť častejšie, pretože viac dymia a komín sa tým oveľa viac znečisťuje. Nevraviac o bukasoch a pod., ktoré sú napustené rôznymi lepidlami a chemikáliami.

Bezpečné Vianoce bez požiaru

Kupujte čerstvý, nie vysušený stromček. **Suchý stromček sa ľahko zapáli!!**

Na osvetlenie stromčeka nepoužívajte horiace sviečky, **hrozí zapálenie!!**

Stromček neumiestňujte v blízkosti kozuba a iných vykurovacích telies, **môžu ho zapáliť!!**

Elektrické osvetlenie udržujte v dobrom technickom stave, **elektrina je často zdrojom požiaru!!**

Horiace sviečky nenechávajte nikdy bez dozoru, **pred odchodom z domu ich zahaste!!**

Suchý stromček si asi nikto nekúpi, ale v skratke, jednoducho treba dávať pozor!

Pokojné Vianočné sviatky a šťastný nový rok 2025 želajú Ľubietovskí hasiči.

Igor Hudec

Folklórny večer s jubilujúcim FS Železiar z Košíc

19. október 2024

Podaril sa nám husársky kúsok. Do Ľubietovej zavítal FS Železiar až z ďalekých Košíc. Počiatočný nezáujem o pripravované podujatie nás zaskočil, no bol však len zdanlivý. Oplatilo sa v práci na príprave kultúrnej akcie pokračovať. Sála kultúrneho domu sa zaplnila divákmi všetkých vekových kategórií a nielen z Ľubietovej. Privítali sme priaznivcov folklóru zo širokého okolia. Bolo sa na čo pozerať. Krásni mladí ľudia, krásne kroje a skvelé výkony v závere vystúpenia postavili divákov zo stoličiek.

Bolo nám cťou privítať v Ľubietovej FS Železiar z Košíc pri príležitosti 60. výročia jeho založenia.

Jana Majerová

Stretnutie s Mikulášom

6. december 2024

Tradične aj tento rok kultúrna komisia pripravila v obecnom parku na námestí pri vianočnom stromčeku stretnutie detí s Mikulášom. Krásny zasnežený mikulášsky podvečer vyvolal u detí nesmiernu radosť nielen z čerstvo napadnutého snehu, ale aj z Mikuláša, čerta, anjela a bohatých mikulášskych balíčkov. Tí najmenší sa tešili najviac a tí väčší potešili Mikuláša básničkami a pekným poďakovaním.

J. Majerová

Mikulášska wrangler rozprávková jazda

6. december 2024

Na sklonku roka pripravil Jeep WRANGLER club Slovakia zo Slovenskej Ľupče Mikulášsku wrangler rozprávkovú jazdu naprieč obcami nášho regiónu. Okrem Lučatína, Medzibrodu a Hiadľa sa v piatkový zasnežený mikulášsky podvečer zastavil rozprávkový konvoj aj v Ľubietovej.

História na trase Ľubietová – Montevideo

Na úvod mi dovoľte uviesť trasu zaujímavej histórie, ktorá začala v 20-tych rokoch minulého storočia v Ľubietovej, pokračovala plavbou cez Atlantický oceán do Montevidea, metropoly Uruguaja, kde sa roky v niekoľkých generáciách rozvíjala, aby sa v 20-tych rokoch nového tisícročia vrátila späť do Ľubietovej. Je to zaujímavý príbeh osudov ľudí a generácií ich potomkov, ktorý nám pri svojej návšteve priblížila milá pani Victoria Cicala, vnučka pani Eleny Kellnerovej, ktorá v rokoch 1922 až 1928 žila so svojimi rodičmi v Ľubietovej a ako 10 ročná odišla so svojou mamou a tromi súrodencami za ich otcom do Uruguaja.

Victoria (v strede) a okolo žiaci ZŠ T. G. Masaryka pri besede

Návšteva z Montevidea v Ľubietovej

Príbeh Viktóriinej babky Eleny Kellner Cicala sa pre mňa otvoril v júni tohto roka, keď sme sa stretli s Viktóriou v Ľubietovej a toto stretnutie pre mňa prinieslo niekoľko prekvapení. Prvým bolo zistenie, že do Ľubietovej prichádza z Montevidea, hlavného mesta Uruguaja. Druhým prekvapením bola SMS od môjho priateľa Raula Filadelfiho z Mar del Plata, Argentína, (príbuzných Zorky, Maťa a Peťa Garajovcov), ktorého Viktória náhodne stretla v Bratislave a ktorý ma následne požiadal o jej sprevádzanie v Ľubietovej. Tretím prekvapením bolo putovanie po miestach, kde v čase svojho detstva babka Elena žila. Základom pre hľadanie týchto miest bol jej diár, v ktorom popísala život a miesta jej detstva v rodine, v škole alebo pri práci jej rodičov.

Montevideo je od Ľubietovej vzdialené tisícky kilometrov. Mesto leží v Južnej Amerike, na pobreží Atlantického oceána, na severovýchodnom vstupe do zálivu La Plata a je vzdialené len 230 km od argentínskeho hlavného mesta Buenos Aires, ktoré leží na západnom konci zálivu.

Montevideo je krásne mesto, s na svete najdlhšou, 22,5 km pobrežnou pešou zónou zvanou La Rambla (*slov. „bulvár"*) a posledné roky aj s najvyššou kvalitou života v Latinskej Amerike. Pôvod názvu Montevideo je tiež zaujímavý, pričom existuje viacej historických interpretácii, najmä pre jeho koncovú časť *„video"*. Najrozšírenejšie vysvetlenie má pochádzať z portugalského **Monte vide eu** (*„Videl som kopec"*), najzaujímavejšie vysvetlenie však poskytuje akademická hypotéza mena, zložená z častí **Monte VI-D-E-O** (*„**Monte VI D**e **E**ste a **O**ueste"- t. j. „6. hora od východu na západ"*) ako orientačný bod, dôležitý pre navigáciu lodí pri plavbe z východu na západ, cez záliv La Plata, smerom do Buenos Aires. Viac na https://sk.wikipedia.org/wiki/Uruguaj alebo https://sk.wikipedia.org/wiki/Montevideo#Demografia.

Našu expedíciu po stopách Viktóriinej babky sme začali ihneď po stretnutí hľadaním školy a miesta na fotografii žiakov katolíckej školy, ktorá stála oproti katolíckemu kostolu. Navštívili sme tiež školu ZŠ T. G. Masaryka, ktorá sa v tom čase stavala ako nová meštianska škola. Vedenie školy na čele s p. riaditeľkou Bobokovou nás milo privítalo a dostali sme pozvanie na besedu so žiakmi na nasledujúci deň. Následne sme hľadali dom, kde rodina v Ľubietovej v tom čase bývala a pracovala.

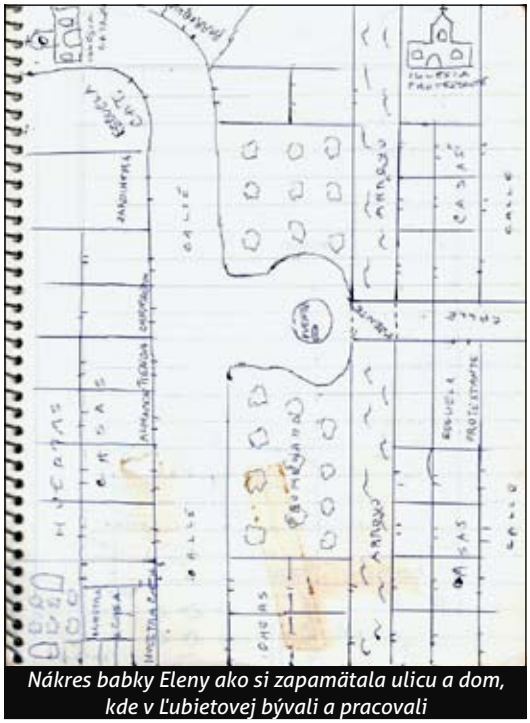
Na nákrese ulice sme našli dom, vtedajšiu budovu *„Remeselníckej besedy"* s popisom *„nuestra casa"* (*slov.* náš dom/byt) a jeho lokalizáciu na rohu dnešnej ulice J. J. Kmeťa a cesty „na koleso", ku kolkárni. Na radnici nás prijal pán starosta Pavol Zajac a prezreli sme si múzeum minerálov, spojený s jeho zaujímavým výkladom. Prechádzali sme sa po Ľubietovej a okolí a Viktória časti prehliadky vysielala priamo obrazom a zvukom cez mobilný telefón svojej rodine do Montevidea. **Fantastické!**

Druhý deň návštevy sme okrem iného, venovali prehliadke domu *„Remeselníckej besedy"* kde rodina bývala a spomienok, ktoré babka Elena v podobe podrobného nákresu uviedla vo svojom diári. Po toľkých rokoch a prestavbách sme identifikovali pôvodné rozmiestnenie miestností, dverí a okien. Fascinovala nás jej výborná pamäť, v ktorej si vo svojich 10. rokoch všetko pamätala a bola schopná to po toľkých rokoch hodnoverne nakresliť a popísať. Prezreli sme si katolícky kostol a spolu s výkladom p. farára Uhríka sme sa zoznámili s jeho históriou a výsledkami archeologického výskumu.

Nasledovalo stretnutie v škole, na ktorom sa zúčastnili žiaci posledných ročníkov a ich učitelia. Stretnutie prebiehalo výhradne v anglickom jazyku, kde im Viktória vysvetlila účel svojej návštevy, uviedla niečo o svojej rodine a o Uruguaji. Nasledovala diskusia, ktorá zo začiatku viazla, ale potom sa rozbehla tak, že sme mali problém uvoľniť triedu pre nasledujúce vyučovanie a rozlúčiť sa. Pre mňa bolo príjemné zistenie, že znalosť angličtiny je v škole na takej dobrej úrovni, že sú žiaci schopní v jazyku komunikovať na témy, ktoré ich zaujímajú.

Záliv La Plata a mestá Buenos Aires a Montevideo

Nákres babky Eleny ako si zapamätala ulicu a dom, kde v Ľubietovej bývali a pracovali

História rodiny Kellner

Samotná história rodiny Viktóriinej babky Eleny je pre nás veľmi zaujímavá a poučná. Do Ľubietovej prišla so svojimi rodičmi a súrodencami niekedy v roku 1922 z neďalekého Hronca.

Dôvodom prisťahovania bol pravdepodobne prenájom reštaurácie v *Remeselníckej besede*, ktorú rodina prevádzkovala až do odchodu do Uruguaja v r. 1928. Do emigrácie najprv odišiel otec Ján Kellner (vtedy 40 r.) a o rok neskôr ho nasledovala manželka Anna (vtedy 37 r.) s deťmi, dcérami Máriou (16 r.), Elenou (10 r.), Annou (8 r.) a synom

▶

Ján Kellner s manželkou Annou a deťmi, niekedy pred príchodom do Ľubietovej.

Alexandrom (13 r.). Precestovali celé Československo a Nemecko až do prístavu v Hamburgu, kde sa nalodili na zaoceánsky parník „General Mitré".

V spomienkach, vo svojom diári popisuje babka Elena zážitky plavby zaoceánskym parníkom nasledovne *(*)*:

Konečne nastal deň, keď sme sa mali nalodiť, a tak nás na malom člne odviezli k ústiu rieky Elba (Labe), kde bol „Generál Mitré". Nalodili sme sa a bola to hrozná plavba. Len čo sme dorazili k Lamanšskému prielivu, strhla sa obrovská búrka a v ten deň sa niektoré lode potopili. V tú noc nastala panika, pretože všetci verili, že sa potopíme a nerobili nič, len plakali a modlili sa a chceli vyjsť na palubu, ktorá bola zatvorená, rovnako ako všetky okienka. My, okrem Anny a Alexandra, sme mali strašnú morskú chorobu a hoci sa more neskôr upokojilo, naša morská choroba trvala ešte veľa dní.

Keď sme prekročili rovník, more bolo veľmi pokojné a deň sme strávili na palube. Keď prekročíte rovník, na lodiach je vždy veľká párty. Ľudia ako my, ktorí nikdy necestovali a nepoznali tieto zvyky sme sa trochu zľakli, keď sa na palube v noci spustil strašný hluk, bol to ohňostroj. Väčšina ľudí verila, že lod' sa potápa a bol to obrovský škandál, pretože niektorí ľudia chceli skočiť do mora a iní sa modlili za ich záchranu. V tú noc bola špeciálna večera a veľa sladkostí.

Keď sme prichádzali najprv do Ria de Janeiro, vstala som a vyšla na chodbu a takmer som zomrela od strachu, keď som narazila na prvého černocha, ktorého som kedy v živote videla. Letela som späť do kajuty.

Konečne sme mohli vystúpiť a hľa prekvapenie! Nikto nás nečakal. Otec nás prišiel čakať, ale mu povedali, že lodi bude trvať dve hodiny, kým príde do prístavu v Montevideu...

(*) Text z diára Eleny Kellner Cicala bol zverejnený s láskavým zvolením Viktórie a jej rodiny.

Do prístavu „Puerto de Montevideo" konečne doplávali dňa 17. decembra 1928. Ich život v novej zemi tiež opísala babka Elena v spomienkach, ktoré venovala vnučke Viktórii. Je to obsiahly dokument, ktorému môžeme venovať spolu s Viktóriou priestor v niektorom z budúcich ĽN. Sú v ňom opisy života v Ľubietovej, cenné spomienky na bývanie a prácu v reštaurácii v *Remeselníckej besede*.

Poďakovanie: Autor vyjadruje úprimné poďakovanie pani Victorii Cicala za poskytnuté informácie a dokumenty k napísaniu tohoto článku.

Ing. Dušan Kordík, PhD.

Parník General Mitre, postavený v r. 1920 v Hamburgu, zničený a potopený v r.1941 v Assab, Etiopia.
Zdroj: https://www.shipspotting.com/photos

Milí čitatelia ľubietovských novín!

Pred nedávnom som čítal veľmi zaujímavú myšlienku: Nie je vôbec dôležité, koľko darčekov nájdeš na Vianoce pod stromčekom, ale s kým ich prežiješ.

Určte mi dáte za pravdu, že Vianoce vnímame všetci ako sviatky, počas ktorých sa stretáva rodina. Nielen tá najbližšia, ale i tá vzdialenejšia. A vždy sú to príjemné, radostné chvíle. Predsa však sú medzi nami ľudia, ba i rodiny, ktorí aj počas Vianoc prežívajú istú drámu prameniacu zo situácie, že nemajú pri sebe tých najbližších. Dôvodov môže byť viac. Odišli na večnosť, sú fyzicky veľmi ďaleko, či sa pokazili medziľudské vzťahy a tí najbližší odišli hľadať svoje šťastie niekam inam. Dôvodom môže byť aj vysoký vek alebo zlý zdravotný stav, na základe ktorého sa človek nachádza v opatere iných ľudí, nie však tých najbližších.

I sviatok Vianoc vznikol ako istá dramatická udalosť, a my počas nich túto drámu vždy nanovo prežívame. Drámu jednej rodiny, ktorú nemal kto prijať, prichýliť, ktorú odháňali od svojich príbytkov. Dôvodov mohlo byť veľa, ale v konečnom dôsledku koreňom odmietnutia bol nedostatok lásky. Láska je veľmi dôležitá. Tá nám pomáha pozerať sa na svet a vnímať ho inými očami. Očami srdca. Fyzické oči totiž nedokážu vidieť to, čo vidí len srdce.

Spomeňme si pri štedrovečernom stole na všetkých, ktorí nemajú to šťastie prežiť sviatky lásky ako kompletná rodina. Spomeňme si na všetkých opustených, ale i na tých, ktorí nás predišli na ceste do večnosti a zahrňme ich všetkých aj do našej modlitby. Ozvime sa tým, ktorí sú od nás z rozličných príčin vzdialení a prejavme im svoju blízkosť. Nech deň, ktorý podľa tradície nazývame štedrým, pripomínajúc si štedrosť Božej lásky k človeku, bude pre nás všetkých radostným začiatkom vianočných sviatkov. Nech skúsenosť Vianoc bude o ľuďoch, ktorých máme vedľa seba. Nech práve oni sú pre nás tým najkrajším darom pre nás.

Nech Božia láska, ktorá naplnila tento svet a rozohriala ľudské srdcia príchodom Božieho Syna na tento svet, napĺňa všetky naše medziľudské vzťahy radosťou a pokojom. Teraz, v nastávajúcom kalendárnom roku 2025 i po celý náš život tu i vo večnosti.

Požehnané vianočné sviatky a všetko dobré v Novom roku vám v modlitbe vyprosuje

váš otec Martin Uhrík,
farár v Medzibrode

Vianočné evanjelium

Milí spoluobčania a čitatelia, dovoľte mi na úvod osobnú otázku: Máte radi Vianoce? Mnohým z nás táto otázka vyznie minimálne zvláštne, veď kto už by nemal rád Vianoce...? Ale nie je to také samozrejmé, ako sa na prvý pohľad zdá. Vianočný čas môže v každom jednom človeku vyvolať iné emócie a vrátiť späť najrôznejšie spomienky. Preto niektorí z nás prežívajú intenzívnu radosť z obdarovania a spoločenstva a iným sviatočný čas naopak pripomína najmä ich straty. Chceli by znovu nájsť a získať to, čo im chýba – a nie, nie je to o materiálnych daroch. Väčšinou túžia po vypočutí, porozumení, láskavých vzťahoch a vnútornom pokoji. Ale netýka sa to tak trochu nás všetkých?

Vianočné evanjelium hovorí o betlehemských pastieroch, ktorí počuli úžasnú správu: „Nebojte sa, veď zvestujem vám veľkú radosť, ktorá bude všetkému ľudu, lebo narodil sa vám dnes v meste Dávidovom Spasiteľ, ktorý je Kristus Pán". /L 2, 10 – 11/ „Všetkému ľudu..." Pán Boh dobre vie, že každému z nás niečo chýba a rozhodol sa, že nás v našom hľadaní nenechá osamelých. O tom sú Vianoce. Sú začiatkom rozprávania o Bohu, ktorý sa stal človekom, aby sme lepšie porozumeli Jemu samému - a tak zároveň aj sebe a ľuďom okolo nás. Prinášajú nám svedectvo o Jeho zachraňujúcej a uzdravujúcej láske. O dare, ktorý napĺňa a mení naše životy. Preto je láska najväčšia. Dokáže totiž aj stratu premeniť na požehnanie. Prajem nám všetkým, aby nastávajúce Vianoce boli pre nás časom radosti, v ktorom nájdeme všetko, čo tak intenzívne hľadáme a potrebujeme.

Renáta Rényeiová

Recepty

Makovo-tvarohová kocka bez múky

Príprava vám zaberie len 45 min.

SUROVINY:
2 vajcia
1 PL medu
300 g mletých orechov
Trochu vody
3 – 4 PL slivkového lekváru
Mletá škorica
Maslo na vymastenie plechu
Strúhaný kokos na vysypanie plechu

MAKOVÁ PLNKA:
300 g mletý mak
80 g práškový cukor
5o g masla
200 ml vody
Citrónová kôra

TVAROHOVÁ PLNKA
500 g jemného tvarohu
250 g mascarpone
250 g smotana na šľahanie
3 – 4 PL medu
Šťava z citróna

POSTUP:
1/ vymiešame žĺtky s medom a z bielkov vyšľaháme tuhý sneh. Opatrne ho zapracujeme do žĺtkovej hmoty a primiešame orechy. Ak je cesto tuhé, prilejeme trochu vody.
2/ cesto roztrieme na vymastený a kokosom vysypaný plech (32x24). dáme piecť na 15 min. do rúry rozohriatej na 180° C.
3/ vlažný korpus dobre potrieme slivkovým lekvárom a urobíme makovú plnku. V hrnčeku rozpustíme maslo a cukor. Pridáme vodu a šťavu z citróna, nakoniec zamiešame mak. Povaríme 2 min. a plnku môžeme natrieť.
4/ Tvarohová plnka: vymiešame tvaroh s mascarpone a postupne pridávame vyšľahanú šľahačku, med a šťavu z citróna. Hotovú plnku nanesieme na makovú vrstvu. Koláč nakoniec posypeme mletou škoricou a dáme ho na pár hodín do chladničky.
A máte nebíčko v papuľke.

Život sme nedostali preto, aby sme ho vydržali

Pred pár dňami som stála v rade pri pokladniach v obchode. Za mnou sa rozprávali muž a žena, zjavne bývalí kolegovia z práce. "Tak ako sa tam máte?" pýta sa žena. "Tak ako vždy," odpovie muž. "Joj, ja som taká rada, že už som odtiaľ odišla. V novej práci to nie je oveľa lepšie, ale aspoň šéf je normálny. Ty máš ešte koľko do dôchodku?" "Rok," odpovie muž. "Tak to už nejako vydržíš," dodá žena. "Hej, vydržím," uzavrel muž.

Bolo mi z tejto konverzácie vnútorne veľmi smutno. Zdá sa mi, že "vydržať" je akýsi náš slovenský národný šport. Nepáči sa ti v práci, ale vydrž. Rok, dva, tri, desať. Nejako to dáš. Nie si spokojná v manželstve? Nevadí, dajako vydrž. Veď aj iní to nemali bohvieaké a vydržali. Vydrž v škole, aj keď ťa nebaví. Vydrž, keď sa na úrade niekto do teba naváža. Vydrž, keď ťa bolí chrbát. Vydrž, keď ti na dovolenke dali menšiu izbu, ako si si zaplatil. Hlavne nič nehovor, nerob rozruch, zarad' sa a vydrž.

... VYDRŽ DO PIATKU

... VYDRŽ DO VÝPLATY
... VYDRŽ DO DOVOLENKY
... VYDRŽ DO DÔCHODKU
... VYDRŽ DO SMRTI ...

ŽIVOT NIE JE NA TO, ABY SME HO VYDRŽALI.

Z môjho pohľadu je to jedno z najbrutálnejších ľudských presvedčení. Že ak sa nám niečo nepáči, niečo nás nebaví, nie sme spokojní, máme vydržať. Veď sa to hádam ešte zmení. No, zmení ... ale obvykle vôbec nie k lepšiemu.

A už vôbec náš život nie je na to, aby sme ho pretrpeli. Život nám ponúka nekonečné možnosti, ako ho žiť radostne. Ale na to potrebujeme jednu vec – prestať čakať na záchranu zvonku, vypnúť autopilota a začať sa aktívne zaujímať o to, ako svoj život žijeme. Na to ale nemá odvahu každý.

Pretože MÔŽEME...
... mať prácu, ktorá nás baví
... mať vzťah, ktorý je parádny
... žiť v blahobyte, kedy netreba počítať dni do výplaty
... oddychovať aj pred dôchodkom
... a môžeme mať na dovolenke aj lepšiu izbu, ako sme si zaplatili
... môžeme ....

Avšak sa to nestane preto, že niekto iný za nás niečo urobí či niečo „sa stane", ak dosť dlho vydržíme.

Stane sa to iba vtedy, keď si konečne povieme: „Nie, toto ja už nechcem vydržať." Keď si povieme, že to chceme pustiť skôr, ako to za nás urobí zubatá. Keď si dovolíme vystúpiť z davu a začneme aktívne tvoriť život, v ktorom budeme musieť vydržať maximálne tak desať minút v saune.

Nech je toto moje prianie tým, ktoré Vás bude sprevádzať po celý nadchádzajúci nový rok. Veľa šťastia priatelia!

Spracovala FP

ĽUBIETOVSKÉ NOVINY, štvrťročník vydávaný obcou Ľubietová pre lepšiu informovanosť občanov • Vydáva: Obec Ľubietová. EV 5477/17 • IČO vydavateľa: 00313564 Sídlo vydavateľa a adresa redakcie: Obecný úrad Ľubietová, Nám. V. Dunajského 1/1, 976 55 Ľubietová • tel: 048/228 90 10 • e-mail: noviny@lubietova.sk www.lubietova.sk • Poverená vedením redakčnej rady: Bc. Jana Majerová • Redakčná rada: Soňa Pupalová, Mgr. Mária Vidová, Mgr. Florentína Prôčková, CSc. • Grafická úprava a tlač: DALI-BB, s.r.o., Banská Bystrica • NEPREDAJNÉ • Niektoré texty sú bez redakčnej úpravy • REDAKCIA SI VYHRADZUJE PRÁVO KRÁTENIA A ÚPRAVY RUKOPISOV! Zadané do tlače: 19. 12. 2024 • Vydavateľ nezodpovedá za obsah a pravdivosť reklamných a inzertných oznamov • ISSN 2454-0501 • **Uzávierka budúceho čísla 7. 3. 2025**